



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مرجع کامل

قوانین و مقررات طرحهای عمرانی

جلد دوم (امور پیمانکاران)

مهندس محمد علی فرشادفر
(کارشناس رسمی دادگستری)

از سری کتابهای مهندسی عمران
وسژه طرحهای عمرانی

تا

سرشناسه	: فرشادفر، محمدعلی، ۱۳۴۹ -
عنوان قراردادی	: ایران . قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: مرجع کامل قوانین و مقررات طرحهای عمرانی / محمدعلی فرشادفر.
مشخصات نشر	: تهران: نوآور: پارسیا، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۸ص.
شابک	: ج ۲: ۱-۰۵۷-۱۶۸-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
مندرجات	: ج. ۱. مقررات عمرانی. - ج. ۲. امور پیمانکاران. - ج. ۳. امور مشاوران.
موضوع	: طرحهای عمرانی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: ساختمان سازی -- قوانین و مقررات -- ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ م۴ف/۳۰۶۷ KMH
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۷۸۶۹/۳۴۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۶۸۷۱۲

مرجع کامل قوانین و مقررات طرحهای عمرانی - جلد دوم (امور پیمانکاران)

مهندس محمدعلی فرشادفر

نوآور

پارسیا

جلاله فلاحتیان

۱۰۰۰ نسخه

واحد رایانه نوآور

محمدرضا نصیرنیا

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۰۵۷-۱

مؤلف:

ناشر:

ناشر همکار:

ویراستار:

شمارگان:

حروف نگاری:

مدیر تولید:

نوبت چاپ:

شابک:



نمایشگاه دائمی و مرکز فروش:

نوآور: تهران - خ انقلاب، خ فخررازی، خ شهدای ژاندارمری نرسیده به خ دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸، طبقه دوم، واحد ۶

تلفن مرکز پخش: ۹۲-۶۶۴۸۴۱۹۱-۶۶۴۸۴۱۹۱-۰۹۱۲۶۰۶۲۳۸۳

www.noavarpub.com

فروشگاه ۱: تهران خ انقلاب، بین خ ۱۲ فروردین و اردیبهشت، پلاک ۱۳۱۲، کتابفروشی صانعی تلفن: ۶۶۴۰۹۹۲۴ - ۶۶۴۰۵۳۸۵

فروشگاه ۲: تهران خ انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، جنب بانک ملت، پلاک ۱۳۱۲، کتابفروشی گوتنبرگ تلفن: ۶۶۴۰۲۵۷۹-۶۶۴۱۳۹۹۸

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار

قانون برگزاری مناقصات

فصل اول - کلیات

فصل دوم - سازماندهی مناقصات

فصل سوم - برگزاری مناقصات

فصل چهارم - مقررات مناقصات

آیین نامه اجرایی بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات

فصل اول - کلیات

فصل دوم - فرایندها، نقش ها و روش ها

فصل سوم - ارزیابی کیفی پیمانکاران

فصل چهارم - ارزیابی کیفی تأمین کنندگان

آیین نامه اجرایی بند «الف» ماده (۲۶) قانون برگزاری مناقصات

فصل اول - کلیات

فصل دوم - ضوابط و مقررات

آیین نامه اجرایی نظام مستندسازی و اطلاع رسانی مناقصات

فصل اول - کلیات

فصل دوم - نظام مستندسازی مناقصات

فصل سوم - نظام اطلاع رسانی مناقصات

بخشنامه به تمام وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و تمام مشمولان ذکر شده در بند

«ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات

آیین نامه راهکارهای افزایش ضمانت اجرایی و تقویت حسابرسی

راهنمای مناقصه

دستورالعمل مجوز ترک تشریفات مناقصه ۱۱۱

قانون اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات

آیین نامه اجرایی قانون اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات قانون برگزاری مناقصات

راهنمای تعیین دامنه مناسب ترین قیمت های پیشنهادی در مناقصات یک مرحله ای

آیین نامه نظام اطلاع رسانی عمومی قراردادها

تشخیص صلاحیت و کنترل ظرفیت مشاوران و پیمانکاران

دستورالعمل مبلغ ظرفیت مجاز پیمانکاران برای شرکت در مناقصه، ارزیابی کیفی و ارجاع کار

نصاب معاملات دولتی ۱۳۹۰ ۱۴۷

نصاب معاملات دولتی ۱۳۸۹ ۱۴۸

نصاب معاملات دولتی ۱۳۸۸ ۱۴۹

نحوه ارائه تجزیه بها همراه با پیشنهاد قیمت توسط پیمانکاران
دستورالعمل نحوه ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکاران به تفکیک فصل‌های فهرست بها
دستورالعمل نحوه تهیه قیمت اقلامی که برای آنها قیمت پایه تعیین نشده است
دستورالعمل چگونگی دریافت، بررسی و نگهداری اسناد و مدارک پیمان‌های پیمانکاران و
قراردادها و گزارشات نتایج مطالعات و خدمات مهندسی مشاور
قرارداد کار معین جهت فعالیت در کارگاه‌ها و شرکت‌های راهسازی - ساختمانی - تأسیساتی
دستورالعمل نحوه درخواست تجدیدنظر در نرخ پیمان‌ها
دستورالعمل نحوه ارجاع کار تأسیساتی همراه با کار ساختمانی.
دستورالعمل نحوه همکاری پیمانکاران ساختمانی و تأسیساتی و نحوه پرداخت هزینه‌های
همکاری

راهنمایی و دستورالعمل در مورد نحوه تکمیل فرم کار در دست اجرا
اعطای اختیارات بیشتر برای رتبه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران (واحدهای ساخت) در
استان‌ها

آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران
تغییر در حوزه تعریف رشته‌های ماده (۶) آیین‌نامه و اصلاح جداول آیین‌نامه طبقه‌بندی و
تشخیص صلاحیت پیمانکاران مصوب ۴۸۰۱۳ ت ۲۳۵۱ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ هیأت محترم
وزیران

وحدت رویه تشخیص صلاحیت پیمانکاران طرح و ساخت صنعتی (EPC)
وحدت رویه تشخیص صلاحیت پیمانکاران شخصیت حقوقی
دستورالعمل تهیه فهرست بلند مناقصه‌گران برای موضوعات با مبالغ بالاتر از حد نصاب پایه
یک

دستورالعمل طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت اشخاص حقیقی
حداکثر مبلغ مناسب ظرفیت اشخاص حقیقی
نظارت بر طرح‌های عمرانی
روش تعدیل قراردادهای پیمانکاری و اصلاح روشهای اجرایی کارهای عمرانی
نحوه پرداخت ارزش قبل از استخراج مصالح مصرفی (قیمت پایه) در طرح‌های عمرانی
انعقاد پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع
ابلاغ موافقت‌نامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان‌ها و مقررات آنها
اصلاحیه موافقت‌نامه، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان‌ها و مقررات آنها
دستورالعمل نحوه تعدیل آحاد بهای پیمان
دستورالعمل نحوه محاسبه تفاوت بهای آهن‌آلات و سیمان

دستورالعمل نحوه محاسبه تفاوت بهای قیر
دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات پیمانکاران
آیین نامه نحوه دریافت هزینه‌های انجام دآوری توسط شورای عالی فنی
آیین نامه تعیین شماره اختصاصی برای اشخاص خارجی مرتبط با کشور
فلوچارت گردش کاری پروژه‌های طرح‌های عمرانی با تأمین اعتبار به روش L/C اعتبار اسنادی
منابع و مأخذ



نشر نوآور

تلفن: ۲-۶۶۴۸۲۱۹۱

پیشگفتار

پیش او دو آنا (من) نمی‌گنجد، تو آنا می‌گویی و او آنا یا تو
بمیرد پیش او، یا او پیش تو بمیرد، تا دویی نماید، اما آنکه او
بمیرد امکان ندارد، نه در خارج نه در ذهن.
«و هو الحيُّ الَّذي لا يموتُ ... اکنون چون مُردن او ممکن
نیست، تو بمیر تا او بر تو تجلی کند و دویی برخیزد.»

فیه ما فیه

«الهی، چه زیباست نام تو را به بزرگی سرودن، به عظمت یاد کردن، چه آرام بخش است،
شکر تو را ای خالق بی‌همتا بر جان و دل جاری ساختن. حمد و سپاس فقط تو را سزااست، که
کریمی و رحیمی و علیمی»، «صل علی محمد و آل محمد»
و اما بعد،

در ادامهٔ سلسله کتابهای موسوم به طرحهای عمرانی، بر آن شدیم تا با توفیقات الهی
مجموعه‌ای از قوانین و مقررات حاکم بر این طرحها را در سه حوزه، کارفرمایان، مشاوران و
پیمانکاران گردآوری نموده، به شیوه‌ای نو دسته‌بندی و تنظیم و به همهٔ شاغلان در این بخش
تقدیم نمائیم.

میدانیم در قراردادهای معروف به سه عاملی، سه عنصر کارفرما، مشاور و پیمانکار به عنوان
سه ضلع درگیر در طرحهای عمرانی از بدو تولد یک طرح تا اجرا و بهره‌برداری از آن نقش
حیاتی ایفاء می‌نمایند.

فلذا در این مجموعه سعی بر آن شده تا کلیهٔ قوانین و مقررات مرتبط و مورد نیاز را از منابع
مختلف جمع‌آوری و بروز رسانی نموده و در دسترس قرار دهیم.

در جلد اول این مجموعه، تلاش شده است تا تمامی قوانین و مقررات مرتبط با طرحهای
عمرانی را که در سایر قوانین ساری و جاری می‌باشند از قبیل، قانون برنامه و بودجه، قانون
تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قانون محاسبات عمومی، قانون برنامه پنج ساله پنجم
توسعه و ... استخراج و ارائه گردد. این بخش برای کارفرمایان علی‌الخصوص بسیار مفید به فایده

تلفن: ۰۲۱-۶۶۲۸۲۹۱

بوده و آنها را از مراجعه به دهها کتاب دیگر بی نیاز می کند.

در جلد دوم، مقررات مرتبط با پیمانکاران تهیه و ارائه شده است، عنوان انتخاب شده بدین معنا نیست که این مجلد صرفاً برای پیمانکاران تهیه شده است، خیر به تجربه ثابت شده است که کارفرمایان و مشاوران در بسیاری از زمینه‌ها بیشتر از پیمانکاران به این قوانین نیاز دارند. جلد سوم به قوانین و مقررات مربوط به مشاوران اختصاص داده شده است، تلاش گردیده تا تمامی حوزه‌های مشاوره‌ای از مقررات و آیین‌نامه‌های انتخاب مشاور گرفته تا بخشنامه‌های اختصاصی رشته‌های ساختمان، راه، شهرسازی، نیرو و ... در این مجموعه آورده شود. باز هم تکرار می‌کنم، هر سه عامل، کارفرما، پیمانکار و مشاور بی‌نیاز از آشنایی به قوانین و مقررات یکدیگر نبوده و لزوماً، علی‌الخصوص برای کارفرمایان باید با این ضوابط آشنا بوده و اشراف داشته باشند.

در پایان همانند گذشته از همکاری صمیمانه مسئولین محترم انتشارات نوآور، اخوان گرامی نصیرنیا کمال تشکر و قدردانی خود را اعلام نموده از خداوند متعال برای ایشان طول عمر با عزت خواستارم، هم چنین از سرکار خانم بیگلی که با صبر و حوصله فراوان در به ثمر رسیدن این اثر تلاش وافر نمودند، تشکر می‌نمایم.

سر آغاز سخن با نام او بود، پایان کلام

«خدایا چنان کن سرانجام کار که تو خشنود باشی و تو خشنود باشی و تو خشنود.»

والسلام

محمدعلی فرشادفر

نشر نوآور

تلفن: ۲-۶۶۴۸۲۱۹۱

شماره: ۱۳۰۸۹۰

تاریخ: ۱۳۸۳/۱۱/۱۷

مجلس شورای اسلامی ایران

حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین جناب آقای سیدمحمد خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

طرح برگزاری مناقصات که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۲/۹/۲ تصویب گردید و در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۳/۱/۲۵ مجلس با اصلاحاتی تصویب و به دلیل ایراد شورای نگهبان به بند (ب) ماده (۱) و بند (ب) ماده (۲۸) آن و براساس اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال و با اصلاحاتی به تصویب آن مجمع رسید، در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست ارسال می‌گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حداد عادل

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی

قانون برگزاری مناقصات که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و با توجه به موارد ایراد شورای نگهبان، به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال و با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۸۳/۱۱/۳ به تصویب آن مجمع رسیده و طی نامه شماره ۱۳۰۸۹۰ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۷ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است به پیوست جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

سیدمحمد خاتمی - رئیس جمهور

تلفن: ۲-۶۶۴۸۴۱۹۱

قانون برگزاری مناقصات

فصل اول - کلیات

ماده ۱- کاربرد

الف - این قانون به منظور تعیین روش و مراحل برگزاری مناقصات به تصویب می‌رسد و تنها در معاملاتی که با رعایت این قانون انجام می‌شود، کاربرد دارد.

ب - قوای سه گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانکها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکتهای بیمه دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی (در مواردی که آن بنیادها و نهادهای از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند)، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، شورای نگهبان قانون اساسی و همچنین دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از این که قانون خاص خود را داشته و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند نظیر وزارت جهاد کشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و شرکتهای تابعه آنها موظفند در برگزاری مناقصه مقررات این قانون را رعایت کنند.

تبصره - نیروهای مسلح، تابع مقررات و ضوابط خاص خود بوده و از شمول این قانون مستثنی هستند.

ماده ۲- تعاریف

واژگانی که در این قانون به کار برده شده، به شرح زیر تعریف می‌شوند:

الف - مناقصه: فرایندی است رقابتی برای تأمین کیفیت مورد نظر (طبق اسناد مناقصه)، که در آن تعهدات موضوع معامله به مناقصه‌گری که کمترین قیمت متناسب را پیشنهاد کرده باشد، واگذار می‌شود.

ب - مناقصه‌گزار: دستگاه موضوع بند (ب) ماده (۱) این قانون که مناقصه را برگزار می‌نماید.

ج - مناقصه‌گر: شخصی حقیقی یا حقوقی است که اسناد مناقصه را دریافت و در مناقصه شرکت می‌کند.

د - کمیته فنی بازرگانی: هیأتی است با حداقل سه عضو خبره فنی بازرگانی صلاحیتدار

که از سوی مقام مجاز دستگاه مناقصه‌گزار انتخاب می‌شود و ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها و سایر وظایف مقرر در این قانون را بر عهده می‌گیرد.

ه - ارزیابی کیفی مناقصه‌گران: عبارت است از ارزیابی توان انجام تعهدات مناقصه‌گران که از سوی مناقصه‌گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی بازرگانی انجام می‌شود.

و - ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها: فرایندی است که در آن مشخصات، استانداردها، کارایی، دوام و سایر ویژگی‌های فنی بازرگانی پیشنهادهای مناقصه‌گران بررسی، ارزیابی و پیشنهادهای قابل قبول برگزیده می‌شوند.

ز - ارزیابی مالی: فرایندی است که در آن مناسب‌ترین قیمت به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون از بین پیشنهادهایی که از نظر فنی بازرگانی پذیرفته شده‌اند، برگزیده می‌شود.

ح - ارزیابی شکلی: عبارت است از بررسی کامل بودن اسناد و امضای آنها، غیرمشروط و خوانا بودن پیشنهاد قیمت

ط - انحصار: انحصار در معامله عبارت است از یگانه بودن متقاضی شرکت در معامله که به طرق زیر تعیین می‌شود:

۱- اعلان هیأت وزیران برای کالاها و خدماتی که در انحصار دولت است.

۲- انتشار آگهی عمومی و ایجاد تنها یک متقاضی برای انجام معامله

ی - برنامه زمانی مناقصه: سندی است که در آن زمان و مهلت برگزاری مراحل مختلف مناقصه، مدت اعتبار پیشنهادها و زمان انعقاد قرارداد مشخص می‌شود.

ماده ۳- طبقه‌بندی معاملات

معاملات از نظر نصاب (قیمت معامله) به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- معاملات کوچک: معاملاتی که به قیمت ثابت سال ۱۳۸۲ کمتر از بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال باشد.

۲- معاملات متوسط: معاملاتی که مبلغ مورد معامله بیش از سقف مبلغ معاملات کوچک بوده و از ده برابر سقف ارزش معاملات کوچک تجاوز نکند.

۳- معاملات بزرگ: معاملاتی که مبلغ برآورد اولیه آنها بیش از ده برابر سقف ارزش مبلغ معاملات کوچک باشد.

تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در ابتدای هر سال نصاب معاملات را براساس شاخص بهای کالاها و خدمات اعلام شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

تبصره ۲- مبلغ نصاب برای معاملات کوچک و متوسط مبلغ مورد معامله و در معاملات عمده مبلغ برآوردی واحد متقاضی معامله می‌باشد.

تبصره ۳- مبلغ یا برآورد معاملات مشمول هر یک از نصاب‌های فوق نباید با تفکیک اقلامی که به طور متعارف یک مجموعه واحد تلقی می‌شوند، به نصاب پایین‌تر برده شود.

ماده ۴- طبقه‌بندی انواع مناقصات

الف - مناقصات از نظر مراحل بررسی به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه یک مرحله‌ای: مناقصه‌ای است که در آن نیازی به ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها نباشد در این مناقصه پاکتهای پیشنهاد مناقصه‌گران در یک جلسه گشوده و در همان جلسه برنده مناقصه تعیین می‌شود.

۲- مناقصه دو مرحله‌ای: مناقصه‌ای است که تشخیص مناقصه‌گزار، بررسی فنی بازرگانی پیشنهادها لازم باشد در این مناقصه، کمیته فنی بازرگانی تشکیل می‌شود و نتایج ارزیابی فنی بازرگانی پیشنهادها را به کمیسیون مناقصه گزارش می‌کند و براساس مفاد ماده (۱۹) این قانون برنده مناقصه تعیین می‌شود.

ب - مناقصات از نظر روش دعوت مناقصه‌گران به انواع زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- مناقصه عمومی: مناقصه‌ای است که در آن فراخوان مناقصه از طریق آگهی عمومی به اطلاع مناقصه‌گران می‌رسد.

۲- مناقصه محدود: مناقصه‌ای است که در آن به تشخیص و مسؤلیت بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار، محدودیت برگزاری مناقصه عمومی با ذکر ادله تأیید شود فراخوان مناقصه از طریق ارسال دعوتنامه برای مناقصه‌گران صلاحیتدار براساس ضوابط موضوع مواد (۱۳) و (۲۷) این قانون به اطلاع مناقصه‌گران می‌رسد.

فصل دوم - سازماندهی مناقصات

ماده ۵ - کمیسیون مناقصه

الف - کمیسیون مناقصه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱- رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا نماینده وی

۲- ذی‌حساب یا بالاترین مقام مالی دستگاه مناقصه‌گزار حسب مورد ۳ - مسؤؤل فنی

دستگاه مناقصه‌گزار یا واحدی که به مناقصه به درخواست وی برگزار می‌شود.

ب - در مناقصات مربوط به شهرداری‌ها، از سوی شورای شهر یک نفر به عنوان ناظر در

جلسات کمیسیون مناقصه شرکت خواهد کرد.

ج - کمیسیون با حضور هر سه نفر اعضای مزبور رسمیت دارد و تمام اعضاء مکلف به حضور در جلسه و ابراز نظر هستند تصمیمات کمیسیون با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.
د - در مناقصات دو مرحله‌ای کمیسیون، مناقصه با حضور رئیس دستگاه مناقصه‌گزار تشکیل می‌شود.

ه - اعضاء کمیسیون مناقصات در شرکتهای دولتی با انتخاب هیأت مدیره می‌باشد.

ماده ۶ - وظایف کمیسیون مناقصه

اهم وظایف کمیسیون مناقصه به شرح زیر است:

الف - تشکیل جلسات کمیسیون مناقصه در موعد مقرر در فراخوان مناقصه
ب - بررسی پیشنهادهای مناقصه‌گران از نظر کامل بودن مدارک و امضای آنها و نیز خوانا بودن و غیرمشروط بودن پیشنهادهای قیمت (ارزیابی شکلی)
ج - ارزیابی پیشنهادهای و تعیین پیشنهادهای قابل قبول طبق شرایط و اسناد مناقصه
د - ارجاع بررسی فنی پیشنهادهای به کمیته فنی بازرگانی در مناقصات دو مرحله‌ای
ه - تعیین برندگان اول و دوم مناقصه (طبق ضوابط مواد ۱۹ و ۲۰ این قانون)
و - تنظیم صورتجلسات مناقصه
ز - تصمیم‌گیری درباره تجدید یا لغو مناقصه

ماده ۷ - هیأت رسیدگی به شکایات

به منظور رسیدگی به دعاوی بین مناقصه‌گر و مناقصه‌گزار هیأت رسیدگی تشکیل می‌گردد اساسنامه هیأت رسیدگی به شکایات به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۸ - وظایف هیأت رسیدگی به شکایات

الف - رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هر یک از مواد این قانون
ب - صدور رأی تجدید یا لغو مناقصه
تبصره ۱- موارد زیر مشمول رسیدگی از سوی هیأت رسیدگی به شکایات نیست:
۱- معیارها و روش‌های ارزیابی پیشنهادهای
۲- ترجیح پیشنهاددهندگان داخل
۳- اعتراضاتی که یک ماه پس از اعتبار پیشنهادهای ارسال شده باشد.
۴- شکایات بندگان مناقصات پس از انعقاد قرارداد
تبصره ۲- آیین‌نامه اجرایی این ماده پس از تصویب این قانون و اساسنامه موضوع ماده (۷) به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب

هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل سوم - برگزاری مناقصات

ماده ۹- فرایند برگزاری مناقصات

فرایند برگزاری مناقصات به ترتیب شامل مراحل زیر است:

الف - تأمین منابع مالی

ب - تعیین نوع مناقصه در معاملات بزرگ (یک مرحله‌ای یا دو مرحله‌ای، عمومی یا محدود)

ج - تهیه اسناد مناقصه

د - ارزیابی کیفی مناقصه‌گران در صورت لزوم

هـ - فراخوان مناقصه

و - ارزیابی پیشنهادها

ز - تعیین برنده مناقصه و انعقاد قرارداد

ماده ۱۰- تأمین منابع مالی

الف - انجام معامله به هر طریق مشروط بر آن است که دستگاه‌های موضوع بند (ب) ماده (۱) این قانون به نحو مقتضی نسبت به پیش‌بینی منابع مالی معامله در مدت قرارداد اطمینان حاصل و مراتب در اسناد مرتبط قید شده باشد.

ب - موضوع پیش‌بینی منابع مالی و نحوه ضمان تأخیر تعهدات برای انجام معامله باید به صراحت در شرایط و اسناد مناقصه از سوی دستگاه مناقصه‌گزار قید و تعهد شود.

ماده ۱۱- روش‌های انجام مناقصه

مناقصه به طرق زیر انجام می‌شود:

الف - در معاملات کوچک، کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرفه و صلاح و اخذ فاکتور مشخص و به تشخیص و مسؤولیت خود، معامله را با تأمین کیفیت به کمترین بهای ممکن انجام دهد.

ب - در معاملات متوسط، کارپرداز یا مأمور خرید باید با توجه به کم و کیف موضوع معامله (کالا، خدمت یا حقوق) درباره بهای آن تحقیق نماید و با رعایت صرف و صلاح و اخذ حداقل سه فقره استعلام کتبی، با تأمین کیفیت مورد نظر، چنانچه بهای به دست آمده مورد تأیید مسؤول واحد تدارکاتی یا مقام مسؤول همتراز وی باشد، معامله را با عقد قرا رداد یا اخذ فاکتور